

Controleplan Grensoverschrijdende Overbrenging Afvalstoffen 2017-2019

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Inhoudstafel

1	Inleiding.....	2
2	Geografische zone en bevoegde overheid.....	3
2.1	Geografische zone	3
2.2	Bevoegde overheden	3
3	Samenwerking tussen de controlerende instanties	4
3.1	Andere overheden.....	4
3.1.1	Andere gewesten	4
3.1.2	Politiediensten.....	4
3.1.3	Douanediensten	5
3.2	Nationale samenwerking tussen de verschillende bevoegde overheden en controlerende diensten	5
4	Controleplan voor het BHG.....	6
4.1	Wettelijk kader.....	6
4.2	Situering.....	6
4.3	Actiedomeinen	7
4.3.1	Kennisgevingen : administratieve evaluatie en fysieke controle op de overbrengingen	7
4.3.2	Afhandeling van illegale overbrenging na vaststelling van andere overheden ..	7
4.3.3	Ketentoezicht	8
4.4	Afvalstromen	8
4.4.1	Beperkte risicoanalyse	8
4.4.2	AEEA naar aanleiding van vele vaststellingen in het verleden.....	10
4.4.3	Voertuigwrakken, met de nadruk op technisch totaal verliezen	11
4.4.4	Bouw- en sloopafvalstoffen, met nadruk op afgegraven grond	12
5	Middelen voor de uitvoering van het controleplan	13
5.1	Personele middelen en opleiding.....	13
5.2	Financiële en andere middelen.....	13

1 Inleiding

Het controleplan betreffende de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen door, van en naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt opgesteld om de naleving van de Verordening (EG) nr. 1013/2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen¹ te bevorderen binnen de eigenheid van de stedelijke omgeving. Naast de uitgebreide administratieve controles die plaatsvinden, worden er eveneens terreincontroles uitgevoerd.

In toepassing van artikel 50.2bis van de verordening, dient elke lidstaat vanaf 2017 voor het geheel van zijn grondgebied een inspectieplan op te stellen dat de volgende onderdelen bevat:

- de doelstellingen en prioriteiten van de controles, met een beschrijving van de wijze waarop die prioriteiten zijn vastgesteld;
- het geografisch gebied waarop dat controleplan betrekking heeft;
- de taken die aan iedere controlerende autoriteit worden toegewezen;
- de regelingen voor samenwerking tussen de controlerende autoriteiten;
- informatie over geplande controles, met inbegrip van fysieke controles;
- informatie over de opleiding van controleurs in verband met controles;
- informatie over de personele, financiële en andere middelen voor de uitvoering van het controleplan.

Het controleplan zal ten minste om de drie jaar geëvalueerd worden en waar nodig geactualiseerd. Jaarlijks worden de operationele doelstellingen vastgelegd in het inspectieprogramma van de afdeling.

¹ Hierna "verordening"

2 Geografische zone en bevoegde overheid

2.1 Geografische zone

Dit inspectieplan heeft enkel betrekking op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en vormt samen met de inspectieplannen van het Vlaamse en Waalse Gewest een geïntegreerd geheel voor het Belgische grondgebied.

Het gewest is een verstedelijkt gebied van 162 km², met 1,2 miljoen inwoners en kent een beperkte industriële activiteit.

2.2 Bevoegde overheden

De bevoegde overheid voor het inwerking stellen van de Verordening (EG) nr. 1013/2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen is de gewestelijke administratie, het Brussels Instituut voor milieubeheer - Leefmilieu Brussel.

Het toezicht op de bepalingen van deze verordening is wettelijk toevertrouwd² aan de met toezicht belaste personeelsleden van Leefmilieu Brussel en van de 19 gemeenten van het gewest.

	Kennisgevingen	Inspectie
Overbrengingen van en naar het	Leefmilieu Brussel Havenlaan 86c/3000	Met toezicht belaste personeelsleden van

² Artikel 5 van de Ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu alsook andere wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid

gewest	1000 BRUSSEL wasteshipment@leefmilieu.brussels	<ul style="list-style-type: none"> Leefmilieu Brussel Havenlaan 86c/3000 1000 BRUSSEL wasteshipment@leefmilieu.brussels Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Doorvoer door België – onder voogdij van de 3 gewesten	Interregionale verpakkingscommissie Gaucheretstraat 92-94 1030 BRUSSEL	

3 Samenwerking tussen de controlerende instanties

3.1 Andere overheden

De belangrijkste partners bij de handhaving van de verordening zijn de inspectiediensten van de andere gewesten, maar ook politie, douane, havenkapiteindiensten en openbaar ministerie spelen hierbij een belangrijke rol.

3.1.1 Andere gewesten

In België zijn de verschillende bevoegdheidspakketten verdeeld over de federale en de gewestelijke overheden. Deze structuur is niet hiërarchisch. De bevoegdheid voor wat betreft milieu is voornamelijk een gewestelijke materie. Het Brussels Hoofdstedelijke, het Vlaamse en het Waalse gewest zijn de drie gewestelijke overheden bevoegd voor de uitvoering en handhaving van de hoger vernoemde verordening.

Meer informatie over de controleplannen van de andere gewesten is beschikbaar op www.lne.be voor het Vlaamse Gewest en op www.wallonie.be voor het Waalse Gewest.

3.1.2 Politiediensten

De politiediensten hebben een algemene politiebevoegdheid en zijn dus eveneens betrokken bij de handhaving van de verordening. Verschillende politiediensten, elk op hun niveau, nemen deel aan controles op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen. Op deze wijze kan er samenwerking zijn met de lokale politie, verkeerspolitie, spoorwegpolitie en de onderzoekseenheid “Milieu” van de gerechtelijke politie.

Tijdens geplande controlecampagnes op de openbare weg verlenen de gewestelijk milieuadministraties ondersteuning aan de politiediensten. Deze controles worden regelmatig georganiseerd op de belangrijke verkeersassen en langsheen de grens van het Belgische grondgebied. De politie neemt eveneens deel aan internationale acties zoals GRENZAG, AURIAS....

De diensten van de federale politie zijn het nationale aanspreekpunt voor EUROPOL/INTERPOL in het kader van internationale onderzoeken. Deze diensten verzorgen eveneens ondersteuning voor de andere politie-eenheden door vorming, verspreiding van informatie via het politienetwerk,....

De informatie afkomstig van de terreincontroles wordt geanalyseerd om nieuwe afvalstromen en eventueel gewijzigde afvoerroutes in kaart te brengen.

3.1.3 Douanediensien

De douanediensien zijn bevoegd voor de controle op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen aan de buitengrenzen van de EU (zowel voor import, export als doorvoer).

De douane heeft een uitgebreide selectietoepassing ontwikkeld om aangemelde ladingen op een efficiënte manier te controleren. Deze toepassing is gebaseerd op indicatorparameters voor illegale export, onder meer de goederencodes, het land van oorsprong, het land van bestemming, de verhouding waarde/hoeveelheid,..... De risicoprofielen worden in overleg met andere inspectiediensten, waaronder de gewestelijke inspectiediensten, opgesteld.

De controle van de geselecteerde ladingen wordt uitgevoerd door de douanediensien en/of de gewestelijke inspectiediensten.

3.2 Nationale samenwerking tussen de verschillende bevoegde overheden en controlerende diensien

Er bestaat sinds 1994 een "Samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de coördinatie van het beleid inzake invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen".

Dit is een samenwerkingsakkoord tussen de gewestelijke overheden en de federale overheid. De federale overheid is een betrokken actor op meerdere vlakken: de politiediensten, de administratie der douane en accijnzen, het college van procureurs-generaal en het ministerie van justitie.

Naar aanleiding van de verschillende staatsherformingen, waarvan de laatste in 2014, wordt op dit ogenblik een voorstel voor een geactualiseerd samenwerkingsakkoord voorgelegd aan de politieke verantwoordelijken.

Het geactualiseerde akkoord installeert formeel een coördinatiegroep "CoWSR" met vertegenwoordigers van alle betrokken actoren op gewestelijk en federaal niveau. Deze groep komt op regelmatige basis (4 keer per jaar) samen om het algemeen beleid rond de materie van het grensoverschrijdende overbrengen van afvalstoffen te coördineren, om standpunten en vraagstukken te bespreken en eventueel gezamenlijke controleacties te organiseren.

4 Controleplan voor het BHG

4.1 Wettelijk kader

Dit inspectieprogramma heeft in het bijzonder betrekking op de volgende wetgevingen:

1. Verordening (EG) Nr. 1013/2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen
2. Verordening (EG) Nr. 1418/2007 betreffende de uitvoer, met het oog op terugwinning, van bepaalde in bijlage III of III A bij Verordening (EG) nr. 1013/2006 genoemde afvalstoffen naar bepaalde landen waarop het OESO-besluit betreffende het toezicht op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen niet van toepassing is
3. Ordonnantie van 12 juni 2012 betreffende de afvalstoffen en haar uitvoeringsbesluiten met name Brudalex - Besluit van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen
4. Inspectiewetboek - Ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu alsook andere wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid

4.2 Situering

Het uitgebreide milieu-wetgevende kader rond het beheer van afvalstoffen heeft als doel om daar waar mogelijk de hinder te voorkomen en in alle geval het niveau van eventueel ontstane hinder zo maximaal mogelijk te beperken van bij de productie van de afvalstoffen tot en met de uiteindelijke verwerking. En bovendien daar waar mogelijk te zorgen voor een optimalisatie van hergebruik, recyclage en valorisatie van de afvalstoffen om bij te dragen tot een circulaire economie.

Dit controleplan vormt een gedetailleerde beschrijving van het onderdeel Inspecties rond overbrengingen van afvalstoffen van het jaarlijks inspectieprogramma³ opgesteld voor de Afdeling Inspectie en verontreinigde bodems.

In het kader van de geïntegreerde controles bij bedrijven in het gewest en het ketentoezicht op de traceerbaarheid van afvalstoffen worden de bepalingen van deze verordening in beschouwing genomen.

De aandacht gaat hierbij voornamelijk naar het rechtstreeks overbrengen van afvalstoffen naar een andere lidstaat. De afvalstoffen die onder de kennisgevingverplichting van de verordening vallen worden nauwgezet opgevolgd. Het overbrengen van afvalstoffen die onder de algemene informatieverplichting van de verordening vallen worden opgevolgd via de afvalstoffenmeldingen. Deze overbrengingen zijn immers niet onderworpen aan de voorafgaande toestemming van de overheden.

Overbrenging van afvalstoffen na hergroepering van deze afvalstoffen in een ander gewest valt onder de bevoegdheid van het betrokken gewest.

³ Opgesteld overeenkomstig art. 5 §6 van de Ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu alsook andere wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt niet over een uitgebreide industriële activiteit. Bijgevolg is de productie van afvalstoffen afkomstig van industriële oorsprong beperkt. De verwerkingsinstallaties op het grondgebied zijn voornamelijk gericht op de verwerking van huishoudelijke en gelijkaardige bedrijfsafvalstoffen. Daarnaast beschikt het gewest over een beperkt aantal opslag- en sorteerinstallaties van afvalstoffen. Rechtstreekse overbrenging van afvalstoffen van en naar het gewest en vanuit en naar een ander land gebeurt bijgevolg slechts in beperkte mate.

4.3 Actiedomeinen

4.3.1 Kennisgevingen : administratieve evaluatie en fysieke controle op de overbrengingen

Per jaar worden ongeveer 60 kennisgevingdossiers behandeld en opgevolgd, hoofdzakelijk voor uitvoer van afvalstoffen. Deze overbrengingen vertegenwoordigden in 2016 ongeveer 190 000 ton afvalstoffen.

Elk aanvraagdossier wordt grondig geëvalueerd. Bij afsluiting van de kennisgevingperiode wordt voor elke kennisgeving nagegaan of voldaan is aan de voorwaarden van artikel 15 of 16 van de verordening voorafgaand aan de vrijgave van de bankgarantie.

Het inspectieprogramma voorziet dat jaarlijks een aantal afvalstoffenstromen, die met toestemming van een kennisgeving worden overgebracht naar een andere lidstaat, worden onderworpen aan een controle op het terrein bij het laden en lossen van de transportmiddelen.

Foto 1 : Klaarmaken en laden van gevaarlijke solventen voor grensoverschrijdende overbrenging.

4.3.2 Afhandeling van illegale overbrenging na vaststelling van andere overheden

Aangezien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geen landgrenzen heeft, is zij voor de rechtstreekse controle aan de landgrenzen op illegale overbrenging aangewezen op vaststellingen van andere overheden. Wanneer de gewestelijke inspectiediensten van de andere gewesten, de douanediensden of de politiediensten een mogelijke illegale overbrenging vaststellen, met oorsprong in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wordt deze informatie doorgegeven aan Leefmilieu Brussel voor verder onderzoek, inspectie en afhandeling.

Om de impact van deze samenwerking te verhogen wordt aan de verantwoordelijken opgelegd om, op eigen kosten, de afvalstoffen te laten verwerken in een vergunde installatie in België. Na evaluatie, wordt in de meeste gevallen een proces-verbaal van inbreuk opgesteld.

4.3.3 Ketentoezicht

Het beheer van afvalstoffen van bij de afvalstoffenproducent tot de uiteindelijke verwerking ervan gebeurt in verschillende stappen en met tussenkomst van verschillende actoren. Naast de afvalstoffenproducenten, zijn ook de inzamelaars, handelaars, makelaars, vervoerders, hergroepeerbedrijven en de uiteindelijke verwerkingsbedrijven betrokken. Het toezicht op dit beheer kan samengevat worden in het ketentoezicht.

Enerzijds wordt bijzondere aandacht besteed aan dit ketentoezicht door geïntegreerde controles bij grote afvalstoffenbeheerders (hergroepeerbedrijven en verwerkingsbedrijven van afvalstoffen). Het inspectieprogramma voorziet jaarlijks in controles bij deze operatoren. In meer of mindere mate wordt toezicht gehouden op de afvalstoffenregisters door de verschillende inspecteurs.

Anderzijds gebeurt een extensieve controle door de opvolging van de verplichte afvalstoffenregisters. Deze registers moeten aan Leefmilieu Brussel worden bezorgd door de afvalstoffenproducent die zijn afvalstoffen rechtstreeks overbrengt naar een ander gewest of land, door alle inzamelaars, handelaars en makelaars, als ook door de hergroepeer- en verwerkingsbedrijven. In het kader van deze meldingsplicht voorziet het inspectieprogramma jaarlijks een nauwkeurig nazicht van een aantal afvalstoffenregisters.

4.4 Afvalstromen

Op basis van de kennis en ervaring van de inspecteurs betrokken bij het ketentoezicht en het toezicht op de verordening, en op basis van een analyse van de processen-verbaal, werden een aantal prioritaire afvalstromen geïdentificeerd, met name afvalstoffen van elektrische en elektronische apparaten [AEEA], voertuigwrakken en afgegraven gronden.

Voor deze stromen werd vervolgens een beperkte risicoanalyse uitgevoerd op basis van vroegere vaststellingen van inbreuken en gegevens opgenomen in het afvalstoffenregister en in de gegevensbank van de kennisgevingen.

Sinds de inwerkingtreding van de eerste Ordonnantie Inspectie in 1999 werden 49 processen-verbaal opgesteld met betrekking tot inbreuken over de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen. Processen-verbaal over afvalstoffen van elektrische en elektronische apparaten en voertuigwrakken en over afgegraven gronden zijn het meest voorkomend.

4.4.1 Beperkte risicoanalyse

Volgende risicoparameters worden beoordeeld bij het bepalen van de afvalstoffen waarvoor prioritair actie wordt ondernomen.

	Gering	Gemiddeld	Hoog
Gevaarlijk karakter van de afvalstof	Vertoont geen gevaarlijk karakter	Vertoont in bepaalde gevallen een gevaarlijk karakter	Vertoont steeds een gevaarlijk karakter
Risico op contaminatie van de afvalstof door andere afvalstoffen of door polluenten	Weinig waarschijnlijk dat het afval wordt vervuild	Waarschijnlijk risico van contaminatie van de afvalstof door een andere afvalstof of door polluenten	Afvalstof is vaak gecontamineerd

Milieu-impact in geval van illegaal beheer	Milieu-impact is laag	Risico op milieu-impact is mogelijk	Milieu-impact is waarschijnlijk en heeft aanzienlijke gevolgen
Interactie van verschillende milieuwetgevingen	Voornamelijk afvalstoffenwetgeving	Niet enkel afvalstoffenwetgeving	Verschillende wetgevingen
Economisch voordeel/kost	Correcte verwerking in eigen land tegen een redelijke prijs met weinig voordeel bij illegale uitvoer	Correcte verwerking in eigen land tegen een gemiddelde prijs die evenwaardig is aan de prijs gelinkt aan verwerking in het buitenland	Correcte verwerking in eigen land tegen een prijs die hoger ligt dan de prijs voor verwerking in landen met lagere verwerkingsstandaarden, overbrenging wordt lucratief
Inbreuken vastgesteld in het verleden	Geen inbreuken vastgesteld	Inbreuken vastgesteld	Vele inbreuken vastgesteld
Risico op illegale overbrenging	Waarschijnlijkheid voor illegaal overbrengen is klein	Waarschijnlijkheid voor illegaal overbrengen is gemiddeld	Waarschijnlijkheid voor illegaal overbrengen is hoog en gekend

	AEAA	Voertuigwrakken	Afgegraven grond
Gevaarlijk karakter van de afvalstof	Gemiddeld	Gemiddeld	Gering
Risico op contaminatie van de afvalstof door andere afvalstoffen of door pollutanten	Gering	Gering	Gemiddeld
Milieu-impact in geval van illegaal beheer	Hoog	Hoog	Gemiddeld
Interactie van verschillende milieuwetgevingen	Hoog	Hoog	Hoog
Economisch voordeel/kost	Hoog	Hoog	Hoog
Inbreuken vastgesteld in het verleden	Hoog	Gemiddeld	Gemiddeld

Risico op illegale overbrenging	Hoog	Hoog	Gemiddeld
---------------------------------	------	------	-----------

4.4.2 AEEA naar aanleiding van vele vaststellingen in het verleden

Een belangrijke aanwijzing voor het risico op inbreuken met betrekking tot AEEA blijkt duidelijk uit het aantal processen-verbaal. Meer dan 60 % van het totale aantal vastgestelde inbreuken (met betrekking tot de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen) handelt over AEEA al dan niet in combinatie met de overbrenging van voertuigwrakken of tweedehandse voertuigen.

Bovendien is AEEA sinds jaar en dag een afvalstroom waarbij verschillende aspecten samenkomen, onder andere :

- de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid met de kwantitatieve doelstellingen opgelegd door Brudalex, het Besluit van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen,
- de naleving van de bepalingen van de Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen in verband met het verbod op het op de markt brengen van gefluoreerde broeikasgassen,
- de bepalingen van de Richtlijn 2012/19/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur [AEEA], die strenge regels opleggen in verband met de uitvoer van gebruikte elektrische en elektronische apparaten. Deze regels werden omgezet in Brudalex, het Besluit van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen.

Sinds het van kracht worden van Brudalex op 23 januari 2017 zijn alle gebruikte EEA onderworpen aan een doorgedreven controle in een inrichting vergund voor het voorbereiden voor hergebruik vooraleer zij in aanmerking kunnen komen voor uitvoer naar landen waarop het OESO-besluit niet van toepassing is. Niet geteste gebruikte EEA zijn AEEA en zijn gevaarlijke afvalstoffen. Bijgevolg is de uitvoer ervan naar deze landen verboden. Uitvoer van AEEA kan enkel conform de procedure van de kennisgeving naar landen waar het OESO-besluit van toepassing is.

De gedetailleerde omzetting van bijlage VI van de Richtlijn 2012/19/EU in Brudalex, geeft duidelijke middelen om de controle op het onderscheid tussen gebruikte EEA en AEEA in het gewest op te voeren. Uitvoer van apparaten die onder de verbodsbepalingen van de Verordening (EG) nr. 1005/2009 vallen, CRT-toestellen, zwaar beschadigde en/of niet functionele apparaten is zonder onderscheid verboden.

In de periode 2017-2018 zullen richtsnoeren worden opgesteld. Deze richtsnoeren worden in de vorm van een autocontroledocument op de webpagina's van Leefmilieu Brussel ter beschikking gesteld.

In 2018 wordt een vormingspakket uitgewerkt voor de professionele beheerders van afvalstoffen. Dit vormingspakket is modulair opgebouwd. Eén onderdeel zal aandacht besteden aan het voorbereiden voor hergebruik van gebruikte EEA en de ontmanteling van AEEA. Het vormingspakket zal jaarlijks worden aangeboden. Brudalex verplicht de professionele beheerder om het vormingspakket te volgen of om een gelijkwaardige kennis van de materie aan te tonen.

Foto 2: Illegale overbrenging van AEEA bestemd voor Afrika

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er anno 2017 vier centra voor ontmanteling van AEEA (uitgezonderd schermen en koel- en vriestoestellen) vergund. Deze centra staan onder permanent toezicht van het Instituut.

Brudalex voorziet sinds januari 2017 in de verplichte milieuaangifte of -vergunning (in functie van de capaciteit) voor inrichtingen die voorbereiden voor hergebruik. Het inspectieprogramma voorziet vanaf 2018 jaarlijks een grondige doorlichting van een aantal van deze inrichtingen voor gebruikte EEA (inrichtingen voor het voorbereiden voor hergebruik). De nadruk bij deze inspecties ligt op het opsporen van “illegale” inrichtingen die apparaten verkopen en herverzamen voor de uitvoer ervan uit de Europese Unie zonder te voldoen aan de wettelijke bepalingen.

4.4.3 Voertuigwrakken, met de nadruk op technisch totaal verliezen

Naast het risico dat voertuigen (tweedehands/wrakken) gebruikt worden voor de illegale overbrenging van AEEA, bestaat ook het directe risico van de overbrenging van voertuigwrakken, onder meer de “Technisch totaal verlies” voertuigen.

“Technisch totaal verlies” voertuigen zijn afgedankte voertuigen en bijgevolg gevaarlijke afvalstoffen die op een milieuvriendelijk wijze in erkende centra moeten worden verwerkt. Cijfers wijzen uit dat niet alle afgedankte voertuigen in deze centra belanden. De laatste jaren werd vastgesteld dat voertuigen die door verzekeringsmaatschappijen als technisch totaal verlies werden beschouwd, per opbod werden verkocht aan de meest biedende. Vaak werden deze voertuigen overgebracht naar het buitenland zonder de bepalingen van de verordening na te leven. Schriftelijke waarschuwingen aan het adres van de verzekeringsmaatschappijen hebben in 2016 tot bewustwording geleid dat deze “technisch totaal verlies” voertuigen wettelijk enkel kunnen verkocht worden aan erkende centra in België of aan buitenlandse operatoren met een goedgekeurde kennisgeving. Als gevolg hiervan pasten de verzekeringsmaatschappijen hun procedures aan zodat afgedankte voertuigen enkel nog verkocht worden aan operatoren met juiste vergunningen en toelatingen. Controle op de naleving van deze aangepaste procedure is nog steeds nodig. Daartoe ontvangt Leefmilieu Brussel van de verzekeringsmaatschappijen op regelmatige basis de lijsten van de “technisch totaal verlies” voertuigen met informatie over hun bestemming. Vanaf 2017 bevatten deze lijsten voldoende gegevens om illegale overbrenging te kunnen vaststellen. Op basis hiervan zullen bedrijven die afgedankte voertuigen overbrengen zonder de bepalingen van de verordening na te leven, opgevolgd worden.

4.4.4 Bouw- en sloopafvalstoffen, met nadruk op afgegraven grond

De hoeveelheid afgegraven gronden vertegenwoordigen gemiddeld 22 % van de totale hoeveelheid afvalstoffen opgenomen in het afvalstoffenregister (op basis van gegevens voor de periode 2014-2016). Het rechtstreeks hergebruik in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is beperkt en de bestemming van deze afvalstoffenstroom is in hoofdzaak buiten het gewest en steeds vaker buiten België gelegen. Dit wordt weerspiegeld in het stijgend aantal kennisgevingdossiers voor overbrenging naar een andere lidstaat. In 2017 handelde 30 % van de behandelde kennisgevingdossiers over afgegraven gronden.

Het wetgevend kader is daarenboven ingewikkeld met overlappings tussen bodemwetgeving en afvalstoffenwetgeving en verschillen tussen de gewesten. De afgegraven gronden zijn bovendien visueel moeilijk te beoordelen.

Foto 3 : Overslag van gronden met toestemming via kennisgeving.

Foto 4 : Voorafgaande controle bij zwaar vervuilde afgegraven gronden.

De overbrenging per boot van deze afvalstoffen zorgt enerzijds voor een vermindering van vrachtvervoer over lange trajecten. Anderzijds kan deze logistieke keten ook bijkomende hinder veroorzaken. Hierbij moet gedacht worden aan mogelijke verkeershinder door het geconcentreerde vrachtvervoer naar de laadkades. Ook de stofhinderproblematiek bij het laden en lossen van vrachtwagens en binnenschepen is een element waarmee rekening moet gehouden worden.

In het kader van dit inspectieplan zal bijzondere aandacht worden besteed aan de traceerbaarheid van deze afvalstoffen, de correcte overslagprocedures en de beheersing van de stofproblematiek.

5 Middelen voor de uitvoering van het controleplan

5.1 Personele middelen en opleiding

Leefmilieu Brussel beschikt over twee inspecteurs met een doorgedreven kennis van de verordening. Zij zorgen voor een continue zelfstudie van de materie. Als ondersteunend materiaal maken zij gebruik van onder andere de correspondenten richtsnoeren, de « Waste(s)Watch » en de gidsen opgesteld door Impel-TFS. Zij nemen eveneens deel aan de intergewestelijke overlegvergaderingen. Hierin wordt informatie over praktische aanpak van inbreuken en nieuwe tendensen uitgewisseld tussen de verschillende inspectiediensten.

Deze inspecteurs geven advies aan de andere inspecteurs van de afdeling voor de beoordeling van aspecten die betrekking hebben op deze specifieke wetgeving.

Alle inspecteurs van Afdeling Inspectie en verontreinigde bodems krijgen een opleiding over de afvalstoffenwetgeving in het algemeen en het ketentoezicht van afvalstoffen (traceerbaarheid). Ze worden bovendien bijgestaan door een juridische cel, met name voor de evaluatie van juridische vraagstukken.

Zoals eerder is gemeld kan het toezicht op deze verordening eveneens door de met toezicht belaste personeelsleden van de gemeenten worden uitgevoerd. Echter omwille van de specificiteit van deze wetgeving gebeurt het vaststellen van inbreuken op deze verordening voornamelijk door de personeelsleden van Leefmilieu Brussel.

5.2 Financiële en andere middelen

Aangezien het controleplan een onderdeel is van het globale inspectieprogramma, is er geen specifiek budget toegekend. Voor het analyseren van monsters kan er beroep gedaan worden op erkende laboratoria waarmee de Afdeling een contract heeft afgesloten.

Elke inspecteur beschikt over een pakket persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals veiligheidsschoenen, antistatische vest, helm... Bij het uitoefenen van de taken kunnen de inspecteurs gebruik maken van alle middelen die ter beschikking staan van de Afdeling Inspectie en verontreinigde bodems, met name voertuigen, dienstfietsen, foto toestellen, staalnamemateriaal, verzegelingsmateriaal,

